

Time: 3 Hours]

[Total Marks: 70

સૂચના : / Instructions

- (1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fill up strictly the above details on your answer book.
- (2) Figures right indicate marks

Seat No.:

Student's Signature

- પ્ર. 1. બહુવિધ કાર્યકારી બેંકોના વિકાસ અને કાનૂની મુદ્દાઓની ચર્ચા કરો. (14)
અથવા
- પ્ર. 1. ભારતમાં બેંકિંગ પ્રણાલીનું સ્વરૂપ અને વિકાસ સમજાવો. (14)
- પ્ર. 2. બેંકિંગ પર સામજિક નિયંત્રણ તરીકે રાષ્ટ્રીયકરણ ઉપર ચર્ચા કરો (14)
અથવા
- પ્ર. 2. બેંક ખાતાઓના સ્વરૂપ અને પ્રકારોની ચર્ચા કરો. (14)
- પ્ર. 3. દેવું વસૂલાત ટ્રિબ્યુલરની સત્તા અને કાર્યોની ચર્ચા કરો. (14)
અથવા
- પ્ર. 3. ભારતમાં બેંકિંગ પ્રણાલીના તાજેતરના વલણોની ચર્ચા કરો. (14)
- પ્ર. 4. ભારતીય બેંકિંગ કાયદાઓમાં સુધારા અંગે વિવિધ સમિતિઓની ભલામણો સમજાવો. (14)
અથવા
- પ્ર. 4. બેંકર અને ગ્રાહક વચ્ચેના સંબંધ વિકસાવવામાં ગ્રાહક સુરક્ષા કાયદાની ભૂમિકા સમજાવો. (14)
- પ્ર. 5. ટૂંકી નોંધ લખો (કોઈપણ બે) (14)
1. બેંકિંગ લોકપાલ યોજના
 2. ક્રેડિટ કાર્ડ
 3. બેંકરનો પૂર્વાધિકાર
 4. નાબાર્ડ

ENGLISH VERSION

- Q. 1. Discuss the growth and legal issues of multi-functional banks (14)
OR
- Q. 1. Explain the nature and development of banking system in India (14)
- Q. 2. Discuss nationalization as social control over banking (14)
OR
- Q. 2. Discuss the nature and types of bank accounts (14)

Q. 3. Discuss the power and functions of Debt Recovery Tribunal (14)

OR

Q. 3. Discuss recent trends of banking system in India (14)

Q. 4. Explain the recommendations of various committees on reforms in Indian banking laws (14)

OR

Q. 4. Explain the role of consumer protection Act in developing relation between Banker and Customer (14)

Q. 5. **Write short notes (Any Two)** (14)

1. Banking Ombudsman Scheme
 2. Credit card
 3. Banker's lien
 4. NABARD
-